

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekoval račun: št. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 49 (720)

Gorica - četrtek 6. decembra 1962 - Trst

Posamezna številka L 35

OB NEDELJI ZA DOBRE PREDSTAVE

Vpliv radia, televizije in kina

V Sieni se je zaključilo delo 35. katoliškega tedna tako imenovanih »avdiovizivnih« sredstev, to je radia, televizije in kina. Zaključki, do katerih so prišli, so naslednji:

RAZVOJ AVDIOVIZIVNIH SREDSTEV

Dostojanstvo človeške osebe zahteva, da se ta sredstva uporabljajo tako, da spoštujejo njeno svobodo in da ne izkoriščajo njenih slabosti; predvsem pa tako, da obogatijo duhovno življenje.

Razvoj teh sredstev izhaja predvsem od splošnega razvoja družbe. Njihovo hitro razširjenje omogoča človeku, da se na nov način udeležuje problemov življenja. Razne oblike izražanja in posredovanja temeljijo predvsem na tehničnih činiljih. Tudi ekonomski napredek nujno vpliva na uspeh avdiovizivnih sredstev; materialna blaginja se je povišala in zaradi industrializacije je tudi mnogo več časa na razpolago.

SOCIALEN PROBLEM

Avdiovizivi predstavljajo socialno dejstvo, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na življenje posameznika in skupnosti, ne samo zaradi svoje vsebine, ampak tudi zaradi oblik, katerih se poslužujejo. Avdiovizivi pomenijo proces, ki lahko privede do kulturne in moralnega podviga, do resničnega poudarka osebe in socialnega napredka in do demokratičnega razvoja; toda istočasno lahko privede ta proces do pasivizma, kulturnega in duhovnega propada in povzroči težke posledice individualnega in družbenega razvoja.

Današnji družbeni razvoj, ki ga avdiovizivi še bolj povečajo, postavlja človeka na vedno večje in hitrejšo družbene odnose. Toda človeška svoboda se lahko brani samo, če se daje poudarek psihološkim činiljem in činiljem okolja. Avdiovizivi nudijo posebne možnosti za razvoj poedinca in družbe. Omogočajo namreč večje spoznavanje življenjskih pogojev drugih narodov in s tem lahko zbudijo v družbi tudi medsebojno razumevanje in voljo do sodelovanja. A z druge strani povzročajo tudi večjo primerjavo med različnimi družbenimi sloji in med različni narodi in to lahko privede do problemov in kontrastov, namesto da bi ljudi še tesneje povezovalo. Lahko torej zbudijo v človeku večje spoznavanje, večji kriterij v sodbi; toda lahko izvaja tudi neopažen, a globok vpliv v posameznih in skupnih odločitvah na vsakem polju: ekonomskem, političnem, kulturnem in verskem.

NOVE MOZNOSTI

Filmski jezik, zaradi svojega posebnega značaja, privede človeka do tega, da občuteno sodeluje s tem, kar gleda. Omogoča mu, da spozna stvari in probleme, ki bi jih na drug način težko doumel. Zato pomeni filmski jezik lahko duševni in moralni napredek ali pa nazadovanje; odvisno je od tega, kakšne snovi se poslužuje, in tudi od duševne in moralne zrelosti tistih, ki mu sledijo. Da brezpogojno ne izvaja svojega čara, je potrebna na eni strani pažnja gledalca, na drugi pa skrb filmskih ustvarjalcev.

Na pedagoškem in vzgojnem polju odpirajo avdiovizivi nove možnosti in postavljajo nove probleme. Zato je treba oblikovati osebnost v tem oziru, da se uporablja kriterij pri vsaki sodbi. Potrebna pa je tudi pedagogija slike, in to na vseh šolskih stopnjah. Zlasti je potrebna šolska priprava, ki se začne pri enostavnem branju filma in gre preko kritične dobe do poklicne priprave filmskih ustvarjalcev.

POTREBA PO INFORMIRANJU

Informacija predstavlja tipljeno potrebo današnje družbe. Zlasti važna sta v tem oziru radio in televizija, ki imata prvenstvo nad ostalimi informativnimi sredstvi.

Toda informacija mora biti popolna in verodostojna, da posameznik ne sprejema raznih novic pasivno. Poleg tega pa ne sme biti informacija kot taka v službi posebnih ideologij, temveč mora spoštovati najvišje vrednote človeške osebe in temeljna načela sožitja. Nujno se kaže potreba, da se poiščejo taka sredstva, ki zagotavljajo človeško svobodo in jo varujejo pred nevarnostjo ideološkega monopola.

POSEBNI VPLIVI: NA MLADINO

Vpliv avdiovizivnih sredstev se zlasti kaže, prav v značilni obliki, v mladih ljudeh, v procesu kulturne izravnave, v mišljenju in v moralnem pojmovanju. Zlasti film izvaja zelo velik vpliv na še nezrele mlade ljudi, ki so izpostavljeni njegovemu vplivu. Avdiovizivi morajo vstopiti v življenje mladih ljudi z ravnovesjem in previdnostjo; samo tako lahko povečajo njihovo zanimanje v pravilni meri in ne škodijo drugim njihovim dejavnostim. Mladina lahko najde v novih sredstvih pomoč v socialni rasti samo tedaj, če ima dovolj notranjega življenja, ki jo podpira in vodi.

NA DRUŽINO

Tudi na družinsko življenje izvajajo avdiovizivi zelo velik vpliv. Na eni strani je ta vpliv negativen, ker prikazujejo obnašanje v zakonu na individualističen način, ki se nekako oddaljuje od krščanskega pojmovanja. Na drugi strani pa je vpliv pozitiven, ker lahko ta sredstva nudijo koristen pripomoček pri vzgoji. Zato je potrebno, da tisti, ki so odgovorni za radijsko, predvsem pa za televizijsko tehniko, skrbijo, da najde družina v teh sredstvih zares sodelavca, ki ji pomaga, ne pa tekmeča, ki hoče prevzeti njeno mesto in njeno nalogo.

NA GOSPODARSKO ŽIVLJENJE

Avdiovizivi vplivajo tudi na ekonomsko življenje, bodisi da povečajo uporabo, bodisi da seznanjajo človeka s tem, kakšno družbeno dolžnost ima. Publiciteta pripomore k temu, da nastajajo nove potrebe in nove zahteve, kajti človeku se nudi prilika spoznavati nove proizvode. Ker ima publiciteta posreden učinek tudi na vrednote, na čustva ljudi, morajo tisti, ki jo imajo v rokah, skrbeti, da so ti učinki pozitivni. Paziti morajo tudi na to, da varujejo odjemalca pred lažjo in prevvaro. Ekonomске in politične sile se poslužujejo radia, televizije in kina kot sredstev za propagando. Medsebojna kontrola zmanjšuje brezpogojno uporabo informacije in rodi v občinstvu zahtevo po objektivnosti. Boj med nasprotnimi silami se vrši na dva načina: v poizkusu polastiti se posredovalnih središč in v uporabi zabave, da se lahko vpliva na življenjski pogled ljudi.

Aktivno in kritično postopanje je zelo važno v moderni družbi, ki ima različne življenjske nazore. Avtokontrola je najboljši porok za pozitivno uporabo avdiovizivnih sredstev, za pravilno sožitje, ki sloni na duhovnih vrednotah.

ODGOVORNOST OBCINSTVA

Zelo velike važnosti so razne ustanove, predvsem šolske in informativne, ki skrbijo za to, da se izvaja pravi študij glede problema avdiovizivnih sredstev. Toda te ustanove bodo dosegle uspeh samo, ako bodo našle odziv pri občinstvu, samo ako se bo slednje zavedalo velike odgovornosti, ki jo ima pri tem, da s kriterijem sprejema ta problem.

NALOGA DRŽAVE

Država mora pospeševati rast takih ustanov, predvsem kar zadeva moralni problem; skrbeti je treba namreč za to, da je moralna zavest državljanov vedno večja. Ker je ta odvisna samo od svobode posameznika, bi morala država — preden

POSVETI MED DRŽAVNIKI

Trenutni mednarodni položaj ni rožnat, in to kljub nekaterim razjasnitvam, ki so se pojavile zadnje tedne na raznih področjih in za prvo silo oddaljile od človeštva grozeče oblake, ki se pa lahko vsak hip zopet vrnejo. Ves svet je še vedno pod neizbrisnim vtisom, ki ga je pustila za seboj kubanska kriza z vsemi svojimi dramatičnimi odtentki, ko je usoda sveta bila tako rekoč že preračunana. To dejstvo, da bi lahko danes naš planet že bil kup razvalin, je pretreslo ne samo navadne ljudi, ki se že ob sami misli na običajno vojno razburijo, ampak je globoko presunilo tudi najvišje državnike, čeprav morda na zunaj tega ne pokažejo. Toda dejstvo je, da se je ob kubanskih dogodkih v svetovni politiki nekaj premaknilo. Težko je točno povedati kaj določenega o tem, kaj se je pravzaprav spremenilo. Morda se dejansko ni še nič spremenilo, toda eno dejstvo je moč jasno zaznati, in sicer: spremenilo se je pri odgovornih ljudeh mišljenje, da se mir na svetu lahko ohranja po kriterijih dosedanje prakse, sloneče na medsebojnem ustrahovanju in na nebrzdani obojevalni tekmi. Kubanska kriza je jasno pokazala, da tako ni mogoče iti več naprej, če se noče prej ali slej ponovno pripeljati svet na rob propada. Nekaj je pač treba ukreniti.

To bi bili glavni nagibi, ki silijo odgovorne državnike obeh priza-

se zateka k omejitvam in prepovedim — spodbujati umetnost, znanost in na splošno kulturo, ki naj se prilagodi zahtevam stvarnosti. Preventivna in represivna intervencija države mora samo preprečiti moralno zmedo državljanov.

Svoboda posameznika temelji na moralnih načelih in vrednotah. Svoboda izražanja je treba čuvati dotlej, dokler ne škodi tem načelom. Dotlej mora tudi država jamčiti svobodno izražanje avdiovizivnih sredstev.

NALOGA CERKVE

Ta sredstva razširjajo novim okoljem in novim skupinam možnost, da živijo v skladu z verskimi in moralnimi načeli, kajti seznanjajo ljudi z nauki, ki jih je bilo prej težje posredovati. Zlasti filmski jezik, zaradi svojevrstnega značaja, neposredno in z lahkoto učinkuje na posameznika in na družbo. Avdiovizivna sredstva lahko pospešijo in poglobijo vzgojo v krščanskem smislu. Vzgojni pomen teh sredstev, ki lahko izvajajo tako velik vpliv na ljudi vsake starosti in vseh socialnih slojev in ki lahko prodrejo tudi v družine, napravi, da je tudi Cerkev prisotna v njihovem svetu. Zaradi odgovornosti, ki jo ima za moralno življenje svojih otrok, se Cerkev skupaj z laiki zavzema za to, da pokaže, kje je lahko nevarnost, da opozori na pozitivne in negativne doprinos tehničnih sredstev. Zato ima tudi vso pravico, da za to skrbi bodisi s svojimi oddajnimi sredstvi, bodisi z drugimi obstoječimi; to napravi, da lahko jamči pravo prikazovanje verskih vrednot in da obenem lahko odgovarja na zahteve človeškega življenja posameznika in družbe.

NALOGA KRŠČANSKIH LAIKOV

Razne oblike apostolata imajo danes odgovornost pri oblikovanju krščanskih laikov, ki naj bodo moralno dorasli in kritično si svesti svoje dolžnosti. Na ta način ni potrebno zatekati se vedno k cilvilni oblasti, temveč zadostujejo osebna prepričanja in odgovornosti. Laiki morajo danes odkrivati vedno nove oblike, ki naj posredujejo večne vrednote krščanstva in prikazujejo zvezo med stvarnostjo sveta in med zgodovino ter bogastvom nadnaravnih in večnih resnic krščanskega pojmovanja.

detih taborov k bolj strpnemu in stvarnejšemu reševanju najbolj perečih mednarodnih problemov. To spremenjeno razpoloženje se kaže predvsem v razvoju odnosov med obema tekmečema: ZDA in Sovjetsko zvezo in posredno vpliva tudi na vsa ostala najbolj aktualna mednarodna vprašanja, od Indije pa do Berlina ter razorožitvenih pogajanj.

U Tant — tajnik OZN

Spremenjeno mednarodno ozračje je našlo svoj odmev tudi v stekleni palači Združenih narodov. Na predhodno soglasno priporočilo Varnostnega sveta (v katerem je tudi Sovjetska zveza) je Glavna skupščina minuli petek prav tako soglasno izvolila U Tanta za glavnega tajnika Združenih narodov za dobo petih let. Tako je bil praktično potrjen na položaju, na katerega je bil zaradi nasprotovanja Sovjetov imenovan lani novembra le začasno po Hammarskjöldovi smrti.

Izvolitev burmanskega diplomata U Tanta za dokončnega glavnega tajnika OZN je vsekakor vzpodbudno dejstvo, ki sta ga omogočila na eni strani spremenjen mednarodni položaj, na drugi pa osebni ugled U Tanta, ki si je s svojim enoletnim delovanjem pridobil splošen ugled in spoštovanje, tako da mu niti Sovjeti niso mogli kaj očitati.

Ali se je Sovjetska zveza dokončno odpovedala načelu »trojke«, po katerem bi moral biti spremenjen ustroj OZN? Seja Varnostnega sveta, na kateri je tudi sovjetski delegat odobril imenovanje U Tanta, je bila tajna. Vendar diplomatski viri zatrjujejo, da se Sovjeti niso načelno odpovedali »trojki«, ampak da so privolili na imenovanje U Tanta »spričo sedanjih okoliščin«.

Z izvolitvijo U Tanta za tajnika OZN so vsi zadovoljni. V krogih ZN pa ugotavljajo, da ameriški in sovjetski sprejem U Tantove kandidature pomeni premaganje dolgega razdobja, ko je v OZN bil tajnik, kateremu je nasprotoval eden ali drugi blok, kakor se je to dogajalo na primer glede pokojnega Hammarskjöelda, ki ga je sovjetska vlada dolgo bojkotirala.

Srečanje Kennedy - Mikojan

Sovjetski prvak št. 2 Mikojan se je na povratku iz Havane ustavil dva dni v New Yorku, kjer se je sestel s predsednikom Kennedyjem ter zunanjim ministrom Ruskom. Imel je z njim ločene razgovore o Kubi, Berlinu in razorožitvi. — Po razgovorih je Mikojan časnikarjem izjavil, da se obe strani trudita, da bi našli spoznamne kompromise za rešitev še visečih vprašanj. Priznal je tudi, da bi sporne probleme rešila na miroljuben način.

Čeprav ni to srečanje prineslo kakih otipljivih rezultatov, vendar so značilne okoliščine, v katerih je do teh razgovorov prišlo. Tako bo lahko Mikojan direktno posredoval sovjetskemu predsedniku Hruščevu Kennedyjevo razpoloženje in gledanje na mednarodni položaj.

Razorožitvena konferenca v Ženevi

Spričo spremenjenega mednarodnega ozračja, ki je značilno za sedanje razdobje po premostitvi kubanske krize, potekajo tudi

razorožitvena pogajanja v Ženevi v bolj spravljenem vzdušju. Čeprav ni nobena stran še uradno predlagala kakih novih predlogov, iz katerih bi bilo razvidno, da so se stališča spremenila, večina opazovalcev ugotavlja, da obstajajo precejšnje možnosti za psihološko premostitev še tistih razlik v stališčih, ki že dolgo preprečujejo dosedo sporazuma pri tako pomembnem vprašanju kot je ustavev jedrskih poskusov.

Sovjetska zveza je na pr. predlagala, naj bi vprašanje mednarodnega nadzorstva rešili s tako zvanimi »črnimi škatlami«, v katerih bi bile naprave za ugotavljanje eksplozij. Nekaj teh sizmoloških škatel naj bi postavili na strategična ozemlja Vzhoda in Zapada. Odirala in pregledovala naj bi jih mednarodna komisija.

Toda ameriška vlada še vedno vztraja na potrebi po mednarodnem nadzorstvu na kraju samem. Primer Kube je namreč zgovorno pokazal, da se je treba skrbno varovati pred morebitnimi kršitvami ali celo nenadnimi napadi. — Značilno je tudi, da se k takemu sistemu nadzorstva sedaj nagibajo tudi nevtralne države, ki so se doslej omejevale na kompromisne formule. Tako je indijski delegat predlagal določeno število inšpekcij, ki bi jih morala vsaka država sprejeti nad svojim ozemljem.

T E L E G R A M I

PRESEDNIK TITO GRE V RUSIJO NA POČITNICE: Jugoslovanski predsednik Tito je v družbi z Jovanko, ministrom Rankovičem in drugimi veljaki odpotoval v Rusijo na 14 dnevne počitnice, kot pravi uradno poročilo. Po mnenju vseh pa to ne bodo počitnice, temveč važen diplomatski obisk, na katerem se bodo jugoslovanski voditelji srečali s sovjetskimi. O čem bodo razpravljali, pa ni mogoče vedeti. Slutijo pa, da bodo razgovori važni in da se bodo tikali predvsem odnosov med kitajsko partijo in drugimi komunističnimi partijami. Od tega obiska utegne priti do razčiščenja med kitajskim dogmatičnim komunizmom in jugoslovansko-sovjetskim komunizmom.

NAPAD NA JUGOSLOVANSKI KONZULAT V BONNU: Skupina ustašev je napadla sedež jugoslovanskega konzulata v Bonnu. Nekaj desetih napadalcev je udrišlo v hišo, razbilo, kar ji je prišlo pod roko, in nato skušalo hišo zažgati z zažigalnimi bombami. Nastopila je policija, ki je ustaše razgnala. Gasilci so ožnj pogasili, vendar je bila škoda precejšnja. Ena oseba je bila težje ranjena. — Nato je nemška policija izvedla vrsto aretacij in postavila pod policijsko nadzorstvo večje število hrvaških beguncev.

MINISTER STRAUSS ODSTOPIL: Nemški vojni minister Strauss je odstopil. Izjavil je, da ne namerava več sprejeti mesta v ministrskem svetu, ki ga sedaj Adenauer sestavlja. Ta korak ministra Straussa bo zelo olajšal sestavo novega ministrstva, saj je znano, da se je prejšnji ministrski svet razbil prav zaradi odpora liberalnih ministrov do Straussa.

ITALJANSKA PARTIJA ZBORUJE: V Rimu ima svoj kongres italijanska komunistična partija. V nedeljo je na otvritveni seji prebral svoje poročilo Togliatti, ki je partijski generalni tajnik. Njegovo poročilo je bilo dolgo, nad tri ure ga je bral. Zanimivo pa je bilo v toliko, da je v celoti odobril stališče Hruščeva in sovjetske partije ter odklonil Kitajce in njih »razglašeni zvočnik« Albanijo.

KRŠČANSKI NAUK

PRVA BOŽJA ZAPOVED

Ker je Bog naš Stvarnik in Gospod, je naša velika in sveta dolžnost, da ga častimo in mu z vsemi svojimi močmi služimo. To ukazuje Bog v prvi zapovedi.

ČEŠČENJE BOŽJE

Sv. Janez je v zamaknjenju videl v nebesih prestol in na prestolu je nekdo sedel in neizmerno sijaju. Nad prestolom se je bočila prelepa mavrica. Okrog prestola je sedelo 24 starešin, oblečenih v bela oblačila in na njih glavah so bili zlati venci. Pred prestolom so bila štiri živa bitja, ki so neprenehoma molila: »Svet, svet, svet je Gospod Bog Vsemogočni, ki je bil, ki je in ki bo prišel.« In 24 starešin je padlo pred sedečega na prestolu, položilo svoje vence pred Njega, ki živi vso večnost, ter so mu govorili: »Vreden si, naš Gospod in Bog, da prejmeš slavo, čast in moč, zakaj ti si vse ustvaril in po tvoji volji biva vse.« (Glej Raz. pogl. 4).

Pred Bogom, ki je Stvarnik neba in zemlje, neizmerno vzvišen nad vse, se v največji ponižnosti sklanjajo nebeški angeli. Toliko bolj se moramo v največjem spoštovanju pred njim pripogibati tudi mi ljudje ter ga priznati in počastiti kot svojega najvišjega Gospoda — to se pravi: moramo ga moliti.

Samo Boga moramo moliti. Kdor moli kako stvar, malikuje. — Kdor pripisuje stvarim kako skrivno moč, ki jim je Bog ni dal, greši z vražarstvom. — Kdor hoče s pomočjo hudobnega duha doseči kaj prekonaravnega, greši s čarovanjem.

Boga moramo slaviti in častiti z vsem, kar smo in kar imamo. Molimo ga z našim duhom in srcem (notranje), pa tudi na zunaj mu moramo dati čast (ustne molitve, petje, klečanje, poklekanje, s svečami, orglami, lepoto cerkve in cerkvenih oblek).

Vsa človeška družba je ravno tako božja last, to je družina, Cerkev, država. Zato imajo tudi vsi ti dolžnost izkazovati Bogu-Stvarniku vse češčenje in pokorščino v vsem svojem javnem delovanju.

Kristus nam je pokazal, kako moramo Očeta častiti, da ga ne smemo samo na zunanaj, ampak istočasno tudi iz srca. »Pride ura — in je že zdaj — ko bodo pravi molivci molili v duhu in resnici. Zakaj tudi Oče hoče takih molivcev. Bog je duh, in kateri ga molijo, ga morajo moliti v duhu in resnici.« (Jan 4, 23 in 24).

Vzdihni večkrat, vsaj zjutraj in zvečer: Moj Gospod in moj Bog, molim te v največji ponižnosti.

Iz življenja Cerkve

Sv. oče na poti okrevanja

Pretekli teden se je razširila vest, da je sv. oče Janez XXIII. bolan. Odpovedali so vse audience in poklicali iz Bologne kirurga prof. Valdona na posvet. Uradno so tudi javili, da sv. oče trpi na motnjah v črevesju. Zato so se razširile govorice, da bodo sv. očeta morali operirati. Toda že koncem tedna so se vesti spremenile; sprva so poročali, da gre sv. očetu na boljše, nato pa da je izven nevarnosti. V nedeljo popoldne se je že prikazal na oknu vatikanske palače in molil angelovo češčenje z 20 tisočglavo množico, ki se je zbrala na trgu sv. Petra. Ker so ga verniki na vso moč pozdravljali, jih je tudi kratko nagovoril. Tako je torej sedaj gotovo, da je sv. oče na poti k ozdravljenju. Ni pa še gotovo, ali bo mogel na Brezmadežno v baziliko sv. Petra k slovesnosti, s katero bodo zaključili to prvo zasedanje vesoljne cerkve zbor. Prav tako se ne ve, ali bo mogel prisostvovati kanonizaciji novih svetnikov v nedeljo 9. decembra.

Koncil se bo znova sešel
8. septembra 1963

Nasprotno s tem, kar so sprva javili, so sporočili, da je sv. oče, na željo številnih koncilskih očetov, sklenil, da se bo drugo zasedanje vesoljne cerkve zbor začelo 8. septembra 1963 in ne v maju, kot je bilo prej določeno. Bolj oddaljenim škofom bi bilo pač pretežko priti v Rim že v maju in pa vsi škofje imajo doma marsikaj urediti. Zato se zahteva, da ostanejo dalj časa doma po sedanji trimesečni odsotnosti. Verjetno pa imajo za tako dolg odlog še druge razloge, predvsem ta, da so uvideli, da so razni osnutki še premalo pripravljeni, zato jih bodo gotovo še predebatirali na raznih komisijah, da bo pozneje teklo delo hitreje pri skupnih debatah.

Dva filma za koncilске očete

V Rimu so predvajali dva filma izključno za koncilске očete in povabljeni goste. Prvi ima naslov Tokende, Pojdimo naprej! Film govori o delu katol. Cerkve v Kongu in v deželi Ruanda-Burundi. Izdelali so ga na licu mesta že leta 1957, nato pa so ga spričo zadnjih dogodkov v Kongu čezlega predelali. Film dokaj jasno prikazuje delo, ki ga je katol. Cerkev opravila za socialni, kulturni in gospodarski napredek v deželi. Zato pa značilni naslov: Tokende, ki v kongoskem jeziku pomeni ravno: Pojdimo naprej! kljub vsem težavam, ki so nastale v zadnjih dveh letih.

Drugi film je pa izdelalo italijansko filmsko podjetje Luce in prikazuje utoritev koncila. Besedilo sta pripravila dramatik Diego Fabbri in profesor msgr. Garofalo, režiral pa Petrucci. Pozneje bodo ta film

gotovo kazali tudi po drugih kinodvoranah.

Paralitična deklica za koncil

Mala Kristina Bonetti iz mesta Plivot v Franciji (depart. Sena) je stara osem let in od poldruga leta je hroma zaradi otroške paralize. Pred začetkom vesoljne cerkvenega zbora je pisala Mednarodnemu uradu za skrbstvo otrok, da bo vse svoje molitve darovala za uspešen izid koncila. Za to deklico in njene žrtve je zvedel sv. oče, ki ji je poslal v spomin svojo fotografijo z lastnim podpisom in lep rožni venec.

Ali tudi naši otroci kaj molijo za vesoljni cerkv. zbor?

Msgr. Cardijn 80-letnik

Ustanovitelj mednarodnega zosizma msgr. Jožef Cardijn je pretekli teden obhajal 80-letnico rojstva. Izhaja iz revne delavske družine. Oče ga je s hudimi težavami študiral, da je postal duhovnik. Na smrtni postelji mu je sin duhovnik obljubil, da bo vse življenje delal za blagor delavcev. To je tudi vestno izpolnil. Pred prvo svetovno vojno je od leta 1900 do 1913 študiral angleško sindikalno gibanje, nato pa je doma v Belgiji začel s sistematično organiziranjem belgijskih delavcev. To njegovo prizadevanje je rodilo organizacijo mladih krščanskih delavcev, ki jo je leta 1925 potrdila tudi sveta stolica. Poznamo jo pod imenom JOC (Jeunesse ouvrière catholique). Pozneje se je ta organizacija razširila po celem svetu.

Deset let katol. časnikarske
agencije

Nemška časnikarska agencija KNA je obhajala 10 let življenja. Ustanovljena dne 14. novembra 1952, je začela z delom v Kölnu. Danes je to močna časopisna agencija, ki ima svoje urade v Bonnu, Monakovem, Berlinu, Hamburgu, Frankfurtu, Freiburgu in Rimu. Svoje vesti iz katoliškega sveta nudi 600 nemškim in tujim časopisom.

Koncert v čast koncilskih očetov

Nad dva tisoč koncilskih očetov je dne 29. novembra prisostvovalo koncertu v cerkvi sv. Pavla izven obzidja, ki ga je njim v čast priredila italijanska radio-televizija. Pod taktirko Eugena Jochuma je orkester izvajal Beethovno »Deveto simfonijo«. Zbore pa je vodil Nino Antonelli. Velika cerkev sv. Pavla je bila spreminjena v ogromen avditorij, v katerem so glavno mesto zasedli koncilski očete. Bilo la je še mnogo drugih odličnih povablencev.

Mariborski škof msgr. Držečnik
na rimskem radiu

ROMAN RUS

1. Prevzvišeni, dovolite, da vam najprej izrečem v svojem in v imenu vseh slovenskih radijskih poslušalcev prisrčen pozdrav in zahvalo, da ste se tako ljubeznivo odzvali moji prošnji.

O SKOFU SLOMSKU

Skupno z ljubljanskim nadškofom msgr. Vovkom predstavljate slovenski episkopat na drugem vatikanskem koncilu; zato nas zanima vse, kar nam lahko poveste o tem koncilu. Najprej pa bi vas radi prosili za nekaj besed o proslavi stoletnice smrti vašega predhodnika na mariborskem škofijskem sedežu, božjega služabnika Antona Martina Slomška, ki se je vršila tik predno ste odpotovali v Rim.

Odg.: Proslave v spomin Slomškove stoletnice so se vršile v mariborski škofiji skozi vse poletje. Duhovniki so že na spomladanskih pastoralnih konferencah obravnavali vprašanje o načelih in metodah Slomškove mladinske vzgoje. Na jesenskih pa vprašanje vzhodnega razkola ter o delu za zedinjenje po vzgladu in v duhu škofa Slomška. V poletju so se vršile številne dekanjske proslave. Na njih so nastopali združeni pevski zbori iz posameznih dekanij. Glavna in zaključna proslava pa se je vršila v Mariboru 22. in 23. septembra. Pomenljivo je, da so se začetne slovesnosti na Slomškovem grobu. 22. septembra zvečer udeležili tudi zastopniki državnih oblasti ter položili v grobnici na Slomškovo krsto zlat venec s slovenskim trakom. Sklepna slovesnost se je izvršila pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, ker so ti kraji po zaslugi škofa Slomška ostali slovenski. Vse slovesnosti so potekle v najlepšem redu ob izredno veliki udeležbi vernikov, zlasti mladine. — Mislim, da so te slovesnosti napravile na udeležence globok vtis, utrdile v njihovih srcih krščansko zavest in prepričanje, da imamo Slovenci v Slomšku zares priprošnjika pri Bogu, ki ga bomo mogli, kakor upamo, nekoč častiti na oltarjih.

DELO ZA SLOMSKOVO
BEATIFIKACIJO

2. Kdaj se je pričel postopek za beatifikacijo škofa Slomška in kako je napredoval?

Odg.: Že leta 1912 ob 50-letnici Slomškove smrti je dal škof dr. M. Napotnik prvo pobudo, da bi pričeli misliti in delati za uvedbo postopka za Slomškovo beatifikacijo. Prva svetovna vojna pa je te prve načrte prekrizala. Škofijski postopek ali proces se je pričel leta 1926 pod škofom dr. Andrejem Karlinom. Pospeševatelj ali postulator postopka je bil takratni kanonik dr. Ivan Tomažič, poznejši škof. Proces je naglo napredoval največ po zaslugi pok. prelata prof. dr. Franca Kovačiča. Ta je napisal obširen, zgodovinsko zelo temeljit življenjepis škofa Slomška, prepisoval Slomškove rokopise in sestavil tako imenovane »articule«, to je odgovore na obrazec z 90 vprašanji, ki se nanašajo na kreposti in svetniško življenje Slomška. Žal, da je dr. Kovačič umrl že leta 1936. Proces bi se mogel v nekaj letih zaključiti, a ga je prekinila druga svetovna vojna. Posebna božja Previdnost je poskrbela, da akti procesa niso bili uničeni. Po končani vojni, žal, ni bilo mogoče takoj nadaljevati procesa. To se je zgodilo šele leta 1954. Duša vsega dela je bil sedaj g. kanonik Fr. Hrastelj. Prvi del procesa — zbiranje spisov — je bil zaključen dne

2. oktobra, ko sem od cerkvenega sodišča prevzel akte procesa ter Slomškove spise in prepise vseh njegovih rokopisov. Teh spisov in prepisov je bilo toliko, da so napolnili zabo, ki je tehtal nad 70 kg. Delo je bilo torej dovršeno tik pred mojim odhodom na cerkveni zbor.

3. Srečno naključje je torej hotelo, da ste ob prihodu na koncil, pripeljali s seboj tudi vse listine o končanem škofijskem postopku za Slomškovo beatifikacijo. Sedaj je na vseh Slovincih, da se pripravimo na Slomšku in se z molitvami zatekamo k Bogu, da bi nam naklonil, da bi imeli čimprej Slomška proglašena za blaženega in nato za svetnika. Toda za izvedbo postopka so potrebna tudi precejšnja materialna sredstva, mar ne?

Odg.: Gotovo je, da bodo potrebna materialna sredstva. Že samo pregled vseh Slomškovihih spisov bo združen z znatnimi stroški. Sedaj pripravljamo natis kratkega življenjepisa v Italijanskem jeziku, da ga bomo mogli izročiti kardinalom in uradnikom obredne kongregacije. Zato vabim Slovence, zlasti na Koroškem, Goriškem in drugod v tujini, da bi v ta namen prispevali. V kratkem bo kongregacija za sv. obrede potrdila pospeševatelja ali postulatorja za Slomškovo proces, ki bo zbiral prispevke in vodil račune o izdatkih.

VTISI S KONCILIA

4. Zaradi obolesti prevzvišenega msgr. Vovka ste bili edini slovenski škof, ki je šel v slovesni procesiji preko trga sv. Petra k otvoritvi koncila v vatikansko baziliko. Ali nam lahko poveste nekaj svojih vtisov o otvoritvi koncila?

Otvoritev koncila je bila edinstvena, doslej največja slovesnost te vrste v zgodovini Cerkve. Poseben poudarek ji je dalo izredno lepo vreme, čudovito sinje nebo, ki se je tik pred pričetkom slovesnosti zjasnilo. Ponoči in zjutraj je namreč deževalo. Izgledalo je, da bo začetek zelo žalosten. Nenadna sprememba vremena je izredno povzdignila svečano razpoloženje. Ne morem opisati občutkov, ki so me navdajali, ko sem šel v dolgi procesiji škofov preko trga sv. Petra. Poleg mene je korakal neki škof domačin iz Afrike. Ves čas sem mislil na Gospodove besede: »Ti si Peter-Skala in na to Skalo bom sezidal svojo Cerkev.« Ta spoved je bil čudovita podoba, simbol Cerkve, ki neznagljiva koraka skozi stoletja. Hvala sem Bogu, da sem smel sodoživeti ta edinstveni prizor, ki mi bo ostal neizbrisno v spominu.

5. V smislu pravilnika o koncilskih delih ste na prvih koncilskih sejah izvolili po 16 članov za vsako desetih koncilskih komisij, dočim jih je po devet imenoval sveti oče. Slišati smo, da ste bili na neki listi predlagani tudi vi. Veseli smo, da uživate tudi med koncilskimi očeti tako velik ugled in priznanje. — V koncilskih komisijah so štirje člani jugoslovanskega episkopata: msgr. Seper, msgr. Pichler, msgr. Bukatko in msgr. Frančič. Če upoštevamo, da je bilo nad 2.400 kandidatov, je zastopstvo zadovoljivo ali ne?

Odg.: To zastopstvo je izredno veliko. Jugoslovanski škofje, 24 po številu, predstavljamo samo en odstotek med 2.400 škofi, ki so zbrani na koncilu. Med 250 člani, ki so bili izvoljeni ali imenovani v komisije, bi imeli torej pravico le do dveh ali največ do treh. S štirimi člani smo torej lahko zelo zadovoljni.

Ogled rimske radijske postaje

Kakor objavljamo zgoraj, je prevzvišeni mariborski škof msgr. dr. Držečnik dovolil intervju za slovensko oddajo v rimskem radiu. Ob tej priložnosti ga je vodstvo povabilo, da si ogleda nove prostore rimskega radija za inozemske oddaje na cesti Via Po. V ta namen mu je dal ravnatelj teh oddaj dr. Mariotti na razpolago osebni avto, s katerim se je prevzvišeni v spremstvu funkcionarja, ki je odgovoren za slovenske oddaje v rimskem radiu, pripeljal v palačo. Tu sta ga sprejela ravnatelj za inozemske oddaje RAI-TV dr. Mariotti in podravnatelj dr. De Biasi. V prostorih ravnateljstva se je nato razvil med imenovanimi živahen razgovor o številnih predmetih, o izjavi ukrajinskih škofov, ki se udeležujejo koncila, v kateri prikazujejo tragični položaj Cerkve onstran železne zaves, o vtisih prevzvišenega o koncilskih delih, o osnutku o virih razodetja, ki ga bo posebna komisija znova predelala, o slovenskih oddajah v Rimu

in v Trstu in o tem, kako so slovenski poslušalci zadovoljni z njimi. Prisotni so bili silno presenečeni nad lepo italijansko, v kateri je govoril prevzvišeni mariborski škof. Po razgovoru so mu predstavili vse šefe in funkcionarje oddelkov, med drugimi: šefa redakcije dr. Casa, vodjo upravnega oddelka, šefa registracij, vodjo časnika dr. Passalacqua, številne časnika, inšpektorje, kontrolorje, tehnične in druge osebe. Ker je bil prvi škof, ki je obiskal nove prostore, ga je ravnatelj dr. Mariotti naprosil, naj jih blagoslovi. Prošnji je prevzvišeni ljubeznivo ustregel.

Po blagoslovu je sledil ogled prostorov. Prevzvišeni si je najprej ogledal dolgo vrsto študijev z oddajnimi kabinami, nato prostore za kontrolorje in inšpektorje, prostore vodstva in tajništva, sobe za redakcije biltenov in pisarniške sobe ter prostore za registracije. Mariborskega škofa msgr. Držečnika so povsod prijazno sprejeli in se mu za obisk toplo zahvalili.

VPRASANJE LITURGIJE NA KONCILU

6. Eden izmed glavnih ciljev sedanjega koncila je obnove krščanskega življenja vernikov. To je bil po izjavi koncilskega tajništva razlog, da sta pričeli obravnavati od 70 predlaganih osnutkov najprej osnutek o liturgiji. Vemo pa, da je prišlo do nesoglasja glede jezika, načinov in sredstev, ki naj bi jih uporabili, da bi prilagodili liturgične obrede sedanji dobi in miselnosti ter običajem in tradicijam različnih narodov. Prav tu bo gotovo prišlo do sprememb. — V prvem mesecu koncilskih del ste dokončali razpravo o osnutku za liturgijo. Po površni sodbi poteka razpravljanje razmeroma počasi. Ali upate, da bo sedaj, ko je papež pooblastil koncilsko predsedstvo, da po svoji uvidenosti da na glasovanje, da preidete k nadaljnjemu poglavju ali k novemu osnutku, potek del hitrejši?

Odg.: To pooblastilo svetega očeta je bilo od koncilskih očetov sprejeto z velikim zadovoljstvom. Ko se ga je predsedstvo prvič poslužilo, so škofje enoglasno sprejeli predlog, da se razpravljanje o drugem poglavju osnutka o liturgični obnovi, to je o sveti maši zaključijo. Razprave o nadaljnjih šestih poglavjih o liturgiji so bile hitrejšje in že v teku enega tedna končane. Kljub temu izgleda, da bodo koncilске razprave tudi v prihodnje dolgotrajne. Predsedstvo se namreč svoje pravice poslužuje še po daljših razpravah, da bi se svoboda govora na koncilu ne omejevala.

LITURGIČNO ŽIVLJENJE
NA SLOVENSKEM

7. Zgodilo se je prvič v zgodovini Cerkve, da ste na sedanjem 21. ali drugem vatikanskem vesoljnem cerkvenem zboru obravnavali vprašanje liturgije, t. j. češčenja, ki ga izkazuje Cerkev Bogu. Začetki večjega liturgičnega gibanja gredo nazaj v 16. in 17. stoletje. Kasneje so ga zlasti pospeševali benediktinci. Papež Pij X. je dne 22. novembra 1903 z Motu Proprio poudaril, da je liturgija aktivna udeležba vernikov pri najsvetejših skrivnostih Cerkve in da mora postati prvi in nujni vir resničnega krščanskega duha. Pij XII. je dal temu liturgičnemu gibanju z okrožnico Mediator Dei z dne 20. novembra 1947 nov zagon. Papež Janez XXIII. pa je letos meseca aprila izjavil, da »liturgija sedaj predmet študija bolj kot je bila v prejšnjih stoletjih.« »Opogumljati moramo delo tistih,« tako je dejal sveti oče, »ki v popolni skladnosti s smernicami Cerkve streme po tem, da bi dali sveti liturgiji znova njen sijaj, da bi bila živa sila vnetih molitev vernikov in njihovega krepostnega življenja.« Prav te nove splošne smernice pričakujemo od koncila. — Liturgično življenje je bilo nekoč v Sloveniji zelo razširjeno. Ali bi nam lahko povedali, kako je sedaj z njim.

Odg.: Liturgično gibanje in z njim liturgično življenje doživlja v Sloveniji v povojni dobi resničen prerod in poglubitve. Vse versko življenje in delovanje je danes osredotočeno na Cerkev in cerkveno bogoslužje. Duhovniki in verniki se vedno bolj zavedajo neizmernih zakladov, ki jih vsebuje bogoslužje, predvsem sveta maša. Sodelovanje vernikov pri sveti maši vedno bolj napreduje. Število svetih obhajil narašča. Seveda to ni povsod enako. Napredek je odvisen od tega, kako so posamezni duhovniki zavzeti za liturgično obnovo.

8. Prevzvišeni, ne upam se vas več dalje zadrževati. Zanima me pa še, kako prenašate rimsko podnebje. Nešteto škofov je namreč v zadnjih deževnih tednih oblolelo v Rimu.

Odg.: Na rimsko podnebje sem, hvala Bogu, navajen. Preživel sem namreč v Rimu kot bogoslovec kar sedem let. Zato se tudi sedaj zelo dobro počutim v rimskem podnebju, predvsem pa v prijetnem duhovnem ozračju v središču Cerkve. Žal mi je le, da prevzvišeni ljubljanski nadškof mnogo trpi zaradi svoje bolezn. Pooblaščen sem, da sporočim vsem Slovincem doma in izven domovine njegov pozdrav in ga priporočam v molitev, posebej še priprošnji božjega služabnika Slomška.

9. Prevzvišeni, še enkrat se vam iskreno zahvaljujem za vašo naklonjenost. Zelim vam obilo božjega blagoslova pri vodstvu mariborske škofije in pri bodočem koncilskem delu. Letos boste z njim 8. decembra zaključili; zato dovolite, da vam že sedaj voščimo: na veselo svidenje meseca maja in vse dobro v novem letu 1963.

Odg.: Tudi jaz se vam zahvaljujem za povabilo in pozdravljam vse poslušalke in poslušalce.

Slovinci in asimilacija Nedelja za dobre predstave

V zvezi z občinskimi volitvami v Trstu je večkrat prišlo na dan vprašanje o asimilaciji Slovincov v Italiji. Asimilacija pomeni po domače potujčenje, ali z drugimi besedami, Slovinci naj bi postali Italijani. Slovinci se po vsej pravici temu upiramo; izraz našega nasprotovanja zoper potujčenje je bila Skupna slovenska lista, ki je prav zaradi tega postavila načelo, da moramo imeti Slovinci v Italiji lastno politično zastopstvo. Priljubljeni slovenske manjšine hočemo biti dobri in lojalni italijanski državljani, toda ostati hočemo Slovinci z ohranitvijo lastnega jezika, navad in običajev. Do tega imamo pravico po božjih zapovedih, po naravnem pravu, po ustavi italijanske republike in mednarodnih dogovorih. To ni nikakršna ovira za dobro izpolnjevanje naših državljanških dolžnosti ter mirno sožitje in razumevanje z italijansko gospodarsko in kulturno manjšino.

Razumljivo je, da so med italijanskimi sodržavljani takšni, ki bi nas radi asimilirali, nekateri umetno, drugi počasi z naravnim procesom. V italijanskih demokratskih vrstah pa so, hvala Bogu, tudi pametni in pravični ljudje, ki vedo, da potujčenje ni dovoljeno, pa tudi potrebno ne. Prepričali so se, da so pripadniki slovenske manjšine dobri državljani, zlasti če vidijo, da so priznane in upoštevane njihove pravice. Zal so na delu še močni ostanki fašizma, proti katerim se moramo boriti vsi demokratični Slovinci in demokratični Italijani.

Potujčenje Slovincov pa se izvaja tudi posredno preko nekaterih italijanskih strank, ki so pritegnile v svojo organizacijo Slovence. To sta predvsem Italijanska komunistična partija ter Italijanska socialistična stranka. Ti stranki po eni strani pravita, da branita Slovence in njihove pravice, po drugi strani pa jih »asimilirata« ali potujčujeta. Potegujeta se namreč samo za slovenske glasove pri volitvah. Načelno sicer govorita o pravicah slovenske manjšine, dejansko pa igrajo slovenski člani podrejeno vlogo pri njihovih političnih odločitvah, kar je povsem razumljivo, saj imata osrednje vodstvo v Rimu. Rimsko vodstvo ima čisto druge skrbi in se spomni na Slovence le, kadar mu lahko kaj koristijo. V Trstu ali v Gorici se v sekcijah teh strank govori samo italijansko. Isto je na socialističnih ali komunističnih prireditvah ter zabavah. Tako se slovenski člani polagoma vživljajo v italijansko govorico in misleče okolje, njihova narodna zavest pada in počasi pozabijo na svoje poreklo, na svojo mater in svoj jezik. Zdi se jim bolj »imenitno«, če govorijo v jeziku večine, berejo njene časopise in tako dalje.

Edino samostojno slovensko predstavništvo, ki je prišlo do izraza v Skupni slovenski listi in sloni na izključno slovenskih političnih organizacijah, nas varuje pred nevarnostjo potujčenja. O tem je treba odpirati oči tistim našim zelo slabim izobraženim in narodno zelo malo zavednim ljudem, ki se dajo zapeljivati, da se včlanjajo pri italijanskih komunistih in socialistih ter volijo njihove liste. In teh je žal še veliko. Komunisti sami pravijo, da je pri zadnjih volitvah v tržaški občini glasovalo zanje najmanj 17 tisoč Slovincov. Kaj to pomeni? Dobili so skoro polovico vseh glasov od Slovincov, dali pa so jim samo tri občinske svetovalce v svoji partiji. Dejansko bi jih morali dati šest. Za tri so jih torej ogoljufali. Za enega svetovalca so ogoljufali Slovence tudi italijanski socialisti.

Na njihovi listi sta bila sicer izvoljena dva slovenska kandidata, toda inž. Pečenko je odstopil svoj mandat dr. Sinigaliju. Tu gre za še večje varanje, saj smo že pred volitvami slišali, da se bo dal inž. Pečenko izvoliti, nato pa bo odstopil. Slovinci, ki so ga volili v dobri veri, so bili po skrivni slovenskega kandidata potegnjeni za nos. Obe italijanski stranki, ki se potegujeta za slovenske glasove, sta torej namenoma prikrajšali našo manjšino kar za štiri občinske svetovalce v tržaški občini! In še nekaj. Zgodilo se je tisto, kar smo pričakovali: italijanski listi so priznali za slovenske samo tiste glasove, katere je dobila Skupna slovenska lista. Iz tega sledi nauk, da moramo Slovinci imeti lastno politično predstavništvo, ki se bo za doseg naših pravic pogajalo s tistimi italijanskimi demokratičnimi strankami, ki nam res lahko kaj dajo.

Slovenska katoliška skupnost, ki organizira Slovence na osnovi narodnega, krščanskega in socialnega programa, bo šla naprej po začrtani poti v sodelovanju s tistimi, ki so za samostojno slovensko smer. Vsi zavedni katoličani in zavedni rojaki jo morajo podpreti pri poživiljenem delu. S tem se bodo hkrati borili proti marksizmu in kominformizmu.

S.K.S.

»Da bi bili vsi eno«

Pretekli teden je vesoljni cerkveni zbor obravnaval predvsem osnutek, ki ima za naslov Jezusove besede iz zadnje večerje: »Da bi bili vsi eno...« Pri tem osnutku gre predvsem za to, kako se približati vzhodnim ločenim cerkvam in kako izgladiti tudi pot k zedinjenju. Ne gre za to, da bi že danes, to je že na tem koncilu prišlo do zedinjenja. Tega nihče ne pričakuje. Časi in razmere niso še godni za kaj takega. Kar hoče doseči sedanjí vesoljni cerkveni zbor, je predvsem to: izgladiti pot k zedinjenju z večjim medsebojnim razumevanjem. V tem smislu so se vršile tudi razprave na zasedanjih preteklega tedna. Predvsem so koncilski očetje poudarili, da tu ne gre za razpravljanje o protestantih, ki so v čisto drugačnem položaju kakor vzhodni ločeni kristjani. O razmerju do protestantov bodo govorili kasneje, ko bo prišlo do razprave o ekumenizmu. Ločene vzhodne cerkve imajo namreč svoj izvor naravnost od apostolov, saj so bili apostoli tisti, ki so neposredno ustanovili cerkve na vzhodu, ne samo grško, temveč tudi vse druge od sirske in koptske do armenske in malabarske v Indiji. V teh cerkvah se je ohranila apostolska tradicija od ustanovitve dalje. Imajo zato prave zakramente, duhovništvo, obrede in tudi cerkveno hierarhijo in cerkveno ustavo, ki izvirajo naravnost od apostolov. Zato pa te cerkve pravzaprav nič ne dolgujejo rimski cerkvi. Vse to so poudarili koncilski očetje, ki niso zamočali niti tega, da so bili v preteklosti narejeni napačni koraki z ene in druge strani, predvsem pa da je bilo veliko nerazumevanja pri zapadni cerkvi za posebnosti vzhodnih cerkva. Vsled tega da je treba v prihodnje v večji meri vpoštovati posebnosti vzhodnih cerkva in pripraviti predvsem psihološko zblizanje z njimi z medsebojnimi razgovori, spoznavanjem, strpnostjo in pred vsem drugim z ljubeznijo in molitvijo. Predlagali so zato, naj bi sestavili posebno molitev za

Tudi letos so škofje cerkvene province Treh Benečij določili, naj bo druga adventna nedelja nedelja za dobre predstave. To je letos tem bolj na mestu, ker smo slišali in brali, kako se je tudi vesoljni cerkveni zbor prav pretekli teden bavil z vprašanjem modernih sredstev javnega obveščanja, to je s tiskom, radiom, filmom in televizijo. Kaj so tam koncilski očetje sklenili, ni še dovolj znano. Vsekakor eno vemo, da so potrdili važnost, ki jo imajo ta sredstva za vse sodobno življenje, in pa nalogo Cerkve, da se tudi teh sredstev poslužuje za širjenje evangelija in pa da vsem, tudi državnim oblastem, daje smerne glede uporabe teh sredstev za skupni blagor.

Zaradi tega se moramo letos vsi še bolj živo zavedati dolžnosti, da gledamo na moderna audiovizivna sredstva z očmi Cerkve, ki je edina nezmotljiva učiteljica v moralnih in verskih zadevah. Ko nas to nedeljo naši škofje kličejo k obhajanju nedelje za dobre predstave, se moramo zavedati:

1. da so tisk, kino, radio in televizija sama na sebi moralno neopredeljena sredstva, ki morejo služiti za dobro kakor tudi za slabo.

2. Dolžnost kristjanov je, da ta sredstva služijo za dobro in ne za slabo. Zato moramo pospeševati dober tisk, dobre pred-

zedinjenje, ki naj bi jo opravljali vsi kristjani.

V tem oziru bi morda ne bilo napak, ko bi kdo navzočih predlagal molitev, ki jo je sestavil škof Slomšek.

V petek so končali razpravljanje o tej shemi, ki so jo nato soglasno potrdili in prešli k razpravam o novi shemi »De Ecclesia«, to je o Cerkvi.

R A Z N O

Umrla je holandska kraljica - mati

V Haagu je dne 27. novembra umrla bivša holandska kraljica Wilhelmina. Vladovala je 50 let. Pogreb bo 8. decembra in žalna barva pri pogrebu bo bela.

Pokojna kraljica Wilhelmina se je rodila v Haagu pred 82 leti kot hči Wilhelma III. in princeze Waldeck. Ko je imela 10 let, ji je umrl oče in postala je holandska kraljica. Do njene polnoletnosti je vladala mati. Kronana je bila leta 1898 in je vladala vse do leta 1948, ko je prestol prepustila hčeri. Bila je visoko izobražena in je državo vodila z izredno modrostjo in ljubeznijo. Ko je kraljestvo prepustila hčeri Julijani, se je popolnoma umaknila iz javnega življenja in se nastanila v palači Het Loo pri Arnhemu. Tu je spisala svoje spomine pod naslovom »Samotna, toda ne sama«. Njeno premoženje cenijo na okrog 370 milijard lir. Vendar je kljub temu živela skromno.

V Rimu so proslavili 20 obletnico odkritja atomske sile

Na državni akademiji Lincei v Rimu so dne 2. decembra slovesno proslavili dvajseto obletnico odkritja nuklearne sile. Pred dvajsetimi leti je namreč na univerzi v Chicagu skupina znanstvenikov pod vodstvom italijanskega znanstvenika Enrica Fermija napravila prvi uspeh poizkusa verižne reakcije.

Na proslavi so si bili vsi govorniki edi-

ji lahko stal ob strani, in jo vodil po poti duhovnega življenja, a si ni upal... Tudi se mu je zdelo, da je Bogu bolj všeč popolna žrtev, da se res odpove vsem. Misli je, da je v Parizu dovolj duhovnih voditeljev in Lenka bo med njimi gotovo našla primernega. Popolna žrtev torej, popolna pozaba. Včasih, ko je ob petkih Mijo prihajal k svojim staršem, so mu ti omenili Lenko, a on je molčal. Zato mu je niso niti omenjali več.

Ko je dobil materino pismo, se je odpravil domov. Med potjo je premišljeval, da gre po slovo k neznanim osebi, saj ni vedel že dolgo nič o njej. Kakšno jo bo našel? Njo, ki je bila sen njegovih mladih dni? Kakšno je bilo njeno življenje od takrat naprej, ko je vzel slovo? Rast Bogu ali pot od Njega?... Te misli so mu rojile po glavi, ko je počasi stopal proti zavodu, kjer je bila ona ravnateljica.

Našel je tam mnogo ljudi: njene učence s solzami v očeh, žalostne sorodnike, prijatelje, profesorje duhovníke... ves predel mesta, vsa župnija... Za vse je bila njena smrt iznenadenje in globoka žalost

Vprašal je o boleznih, ki jo je Lenka

stave, kakor tudi vplivati na to, da bodo moralno dobri programi na radiu, zlasti našim tržaškem, ki je namenjen nam Slovincem, in tudi na televiziji, kolikor nam je to mogoče.

3. Potruditi se moramo, da se bomo borili proti temu, da bi tisk, filmi, radio in televizija kvarili naše ljudi. To bomo delali s tem, da obveščamo javnost, kje se predvajajo slabi filmi, katere predstave so moralno slabe, kateri ilustrirani tedniki so moralno nevarni. In seveda, treba je taka moralno nevarna ali kvarna sredstva obveščevanja in zabav bojkotirati z vsemi dovoljenimi sredstvi.

To je naša krščanska dolžnost!

ni, da mora nuklearna sila v bodoče služiti le v miroljubne namene.

Letalska nesreča zaradi megle

Na letališču Idlewild pri New Yorku se je zopet pripetila težka letalska nesreča. Letalo »DC-7« je zaradi megle pri zasilnem pristanku eksplodiralo in se vnelo. 25 oseb je izgubilo življenje, medtem ko se jih je 26 rešilo. Ta je bila pretekli teden že sedma letalska nesreča, ki so skupno zahtevale 204 smrtnih žrtve.

»Nina II« pluje proti Portoricu

Neko letalo ameriške mornarice je dne 30. novembra zapazilo na morju, 800 milj od Portorica, jadralico »Nina II«, ki so jo vsi smatrali že za pogrešano. Jadralica, kopija Kolumbove jadralnice, pristati bi morala v Bahamosu dne 16. novembra. Pilotu se je posrečilo, da je govoril z moštvo jadralnice, ki je povedalo, da so se zamudili, ker ni bilo ugodnega vetra, da bi jadralnik gnal naprej. In seveda, treba je pilotu in sicer za 300 milj proti jugu. Povedali so, da je na krovu vse v redu in da imajo dovolj živeža in pitne vode, zato bodo plovbo nadaljevali do cilja.

F I L M

Stirje neapeljski dnevi (Le quattro giornate di Napoli)

Režiser Rossellini je prvi začel s filmom o odporiškem gibanju. Mislimo tu na njegovo največje delo »Rim, odprto mesto«. Njemu so sledili potem še mnogi drugi; nekaterim je uspelo ustvariti dobre filme s podobno snovjo, drugi pa so prišli le do navadnih stvaritev, ki se niso mnogo oddaljile od navadne filmske kreaicije. Snov kot taka je zelo zanimiva in se vedno privlačna, čeprav je od tedanjih časov preteklo skoro dvajset let. Seveda je potem odvisno od režiserja, ali da svojemu delu posebno noto, ali mu uspe prikazati nekaj novega s staro in večkrat uporabljeno snovjo.

Režiser Nanni Loy je to dosegel. Hotel je ustvariti film, ki naj bi bil nekakšna epopeja neapeljskega ljudstva; in to mu je uspelo. Navdih za film je dobil v neki zgodbi pisatelja Vasca Pratolini-ja, ki je tiste dogodke tudi sam doživel, saj je bil takrat v Neaplju za učitelja. Film nima neke osrednje ideje, okoli katere naj bi se dejanje razvijalo; glavni junak ni en sam, jih je tisočero; glavni junak je namreč neapeljsko ljudstvo, ki je v času najhujšega tlačenja s strani nemških okupatorjev pokazalo izreden pogum in si ni pomišljalo dati svoje življenje, da reši mesto.

Film razodeva resnost režiserja, ki se je

imela. Nihče ni vedel, celo zdravniki niso razumeli vzroka smrti. Izgledala je vedno kot zdravje samo. Sodili so, da bi morala biti srčna kap, ki so jo povzročili neznaní vzroki. Kakorkoli je že bilo, Lenka je bila mrtva in je zapustila vse, ki so jo ljubili, in vse ustanove, ki jih je ona priklicala v življenje.

Mijo je šel po stopnicah v prvo nadstropje, da bo molil ob njeni krsti. Silno ganote se ga je polastilo, ko je stopil v sobico, kjer je na preprosti postelji ležalo njeno truplo.

Skoraj je ni spoznal. Pustil jo je bil cvetočo mladenko, zdaj pa leži pred njim oseba, ki izgleda kot zrela plemkinja. Nekaj res plemenitega je dihala iz nje: črni lepo počesani lasje, kot bi imela na glavi krono, dolgi prsti njenih belih rok so bili oviti z belim prstnim vencem. Mijo je spoznal ta rožni venec. Njegovi starši so mu ga dali, da ga ji je poklonil na dan prvega sv. obhajila. Ah, kolikokrat sta nanj skupno molila kot otroka in skupno sta izbrala v neki trgovini križ, ki zdaj visi nad njeno mrtvaško posteljo...

(Se nadaljuje)

lotil snovi z veliko vneto, predvsem pa z globokim razumevanjem za tedanje dogodke. Nikjer ni pretiravanja, kajti režiser se je v vseh prizorih pravočasno ustavil in se tako izognil nevarnosti, da bi zašel morda v patetičnost ali retoriko. Pomislimo na prizor, ko mati prinese svojemu sinčku krompir in ga opazuje, medtem ko ga on z veliko slastjo je. V njenem izrazu se bere vsa tragedija matere, ki je tudi sama lačna, a ki jo razjeda obenem bolečina, da ne more svojemu otroku dati več hrane; ali pa na prizor, ko ležita na postelji dva ubita mladeniča, od katerih je eden neznan. Zenske prihajajo druga za drugo, vsaka v strahu, da ne bi bil tisti mrtvi mladenič morda sin ali brat, obenem pa tiho upajo, da ga ne spoznajo. Na njihovih obrazih se najprej bere olajšanje, ko vidijo, da ni njihov, potem pa sočustvovanje in usmiljenje do njegove matere, ki še ne ve, da je njen sin mrtev. Zelo lepi so tudi množični prizori; režiser razodeva globoko spoznavanje psihologije skupnosti. Množični prizori imajo ponekod skoro značaj dokumentarja.

Kot smo prej rekli, film nima glavnega junaka — kakor ga smatramo po filmski tradiciji — niti ne razvija nekega osrednjega problema; glavni junak je ljudstvo, osrednji problem je borba za obstoj, je pogum, je pripravljenost dati zadnjo kapljo krvi. Nekateri prizori so zelo ganljivi, sploh je celoten film zelo žalosten, vendar ni v njem pesimizma; čeprav je stanje neapeljskih prebivavcev brezupno, vendar tli v njih živo upanje, da bo vsega nekega dne konec, da bo spet zasijalo sonce svobode in miru.

Ne smemo pozabiti na glasbo, ki spremlja film: neapeljska tarantella, zaigrana v žalostnem tonu, ki ima krasen učinek. Igralcev je v filmu neteto, vendar so vsi sprejeli, da nastopijo brezimno »v čast neapeljskemu ljudstvu«.

Film je primeren za odrasle.

Mira

KITAJCI SE NADALJE UMIKAJO: Kitajske čete se še nadalje umikajo z indijskega ozemlja, kakor so objubili. Nehru pa hoče, naj se umaknejo do črte, ki so jo imeli v septembru pred začetkom njih napadov. Teško pa je, da bi mu to uspelo. Medtem je beležiti popuščanje napetosti med Indijo in Pakistanom.

Radio Trst A

od 9. do 15. decembra 1962

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Bratec in sestrica«. 12.00 Slovenska nabožna pesem. Cerkveni zbor iz Mačkovej. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.45 Ansambla »Plavi Jadran« in »Veseli pevci«. — 18.30 Poklici in razvedrila (3) »Sodarj«. — 21.00 Iz slovenske folklore: »Strup jest tebe zaratim«.

Ponedeljek: 12.00 Iz slovenske folklore: »Strup jest tebe zaratim«. — 18.00 Sopranistka Ileana Bratuš. Na sporedu so samospesvi Lucijana Marije Škerjanca in Pavla Sivica. — 18.30 Vabilo h glasbi. (3) »Sugestija petja«. — 20.30 Giuseppe Verdi: »Nabucco«, opera v štirih dejanjih.

Torek: 12.00 Pomenek s poslušalkami. — 18.00 Italijansčina po radiu: Osnovni tečaj. 36. lekcija. — 19.00 Pisani balončki. — 21.00 Roman v nadaljevanjih. Ivan Pregelj »Tolminci«, VII. oddaja. — 18.00 Z zborovskih natečajev »Antonio Illersberg«. — 18.30 Jugoslovanski skladatelj. — 19.00 Higiena in zdravje, s posvetovalnico. — 20.30 »VIDA GRANT«, drama v štirih dejanjih. — 21.10 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja. »Luigi Rossi in kantata 17. stoletja«.

Četrtek: 12.00 Roman v nadaljevanjih. Ivan Pregelj: »Tolminci«, VII. oddaja. — 18.00 Italijansčina po radiu. Spopolnjevni tečaj: 36. lekcija. — 19.00 Lepo pisanje, vzorci in zgledi mladega rodu. — 20.30 Simfonični koncert komornega orkestra »Alessandro Scarlatti«.

Petek: 12.00 Pomenek s poslušalkami. — 18.00 Violinist Dejan Bravničar. — 18.30 Komorna glasba v Trstu v preteklem stoletju. — 19.00 Radijska univerza: Iz arabskega sveta. (8) »Križarske vojne«. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Iz pesniških gajev: »Cene Vipotnik«.

Sobota: 12.00 Po širnem svetu. — 14.40 Pojeta Ivo Robič in Betty Jurkovič. — 15.30 »Vojakova zaročenka«, radijska drama. — 16.40 S produkcije gojencev glasbenega tleca »Jacopo Tomadini«. — 17.20 II. vatikanski koncil — poročila in komentarji o Vesoljnem cerkvenem zboru. — 18.00 Sodobna slovenščina. — 19.00 Družinski obzornik. — 20.40 Zbor Stava Klavora iz Maribora.

PIERRE L'ERMITTE

49

Najboljša izbira

POVEST DOBRIH LJUDI

»Dovolite, gospod župnik?«
»Prosim, kar preberite.«
Mijo je odprl pismo in bral. Skoro se je opotekel, prijeti se je moral za zid.
»Ali je kaj hudega?« je zaskrbljen vprašal župnik.
Ne da bi odgovoril, mu je Mijo ponudil pismo, kjer je bilo zapisano:
»Nujno pridil domov. Lenka je umrla nagle smrti.« — Mama
Nastala je tišina. Čez nekaj časa je vprašal župnik:
»Kdo je ta Lenka?«
»Prijateljica naše družine.«
»Koliko je bila stara?«
»Dve leti je bila mlajša od mene.«
Župnik je za trenutke motril mladega kaplana, ki je postal ves blel.
»Moje sožalje. Jutri pri sv. maši se je bom spomnil na prvem mestu.«
»Hvala, gospod župnik.« je tiho odgovo-

ril Mijo in si čistil ro kav, ki je bil unazan od prahu in belila...

Praden je bil Mijo šel v semenišče, je sklenil, da se bo držal Napoleonovega izreka, da je v begu rešitev za zaljubljenno srce. Zato je bežal pred Lenko. Kar je bilo, je bilo in se ni hotel več povračati nazaj. Ni pa vedel, mlad kot je bil, da vsa dela gredo za nami. Še sveto pismo to uči, da nas naša dela, slaba ali dobra, spremljajo; ne ločijo se od nas, tudi če se mi ločimo od njih. Lahko v knjigi svojega življenja obrniemo list, a uničili, raztrgati ga ne moremo.

Mijeva duša je bila podobna kristalni vazi, iz katere so zlili prvotno dišavo... Tudi če je bila potem napolnjena z božjimi dišavami, je ostalo še vedno v njej nekaj prejšnje. Zato so kljub temu, da je vso mladost potopil v pozabo, zdaj ob Lenkini smrti zaživel vsi spominki iz dijaških let. Lenka je bila zanj pomlad in zdaj je mrtva... Čista ljubezen, ki sta jo imela drug do drugega, je vzbudila v njem hudo žalost.

Mijo ni vedel nič o Lenkinem življenju zadnjih let. Ko je postal duhovnik, bi

GORIŠKE NOVICE

Otvoritev sejma sv. Andreja

V soboto 1. decembra popoldne so v našem mestu uradno otvorili sejem sv. Andreja, ki bo za teden dni popolnoma spremenil lice Gorice. Otvoritvi je prisostvoval poštajnik obrambnega ministrstva senator Pelizzo, najvišji predstavnik goriškega mesta in pokrajine ter številno prebivalstvo. Najprej so otvorili razstavo industrijskih izdelkov v telovadni dvorani. Zastopane so ladjedelnice v Trzihu in Trstu, podgorska tovarna, tovarna SAFOG, lesna industrijska tovarna IPL in druge. V dvorani, ki služi za športne prireditve, pa so razstavljeni najrazličnejši izdelki naših obrtnikov iz Krmina, Gradiške in Trziča.

V prostorih poleg občinske sejne dvorane so letos prvič namestili filatelistično razstavo, ki bo brez dvoma pritegnila veliko število ljubiteljev znamk.

Na izvoznem trgu so namestili poljedelske stroje: od traktorjev, motornih kosilnic, škopolnic in motornih žag do tromb za nakladanje sena in drugih potrebnih poljedelskih strojev.

V pasaži trgovinske zbornice pa so razstavljeni manjši izdelki strokovnih šol za umetno obrt in pa čipke, za katere vlada zlasti med ženskim svetom veliko zanimanje. Čipke so res umetniško izdelane.

Največ obiskovalcev pa ima pokriti trg, kjer je nameščena vinska razstava in pa srečolov.

Mladina je vsa zaposlena okrog zabavišč, ki jih je letos res veliko, najsi bo na Travniku kakor tudi na Telovadnem trgu in na podaljšku ulice Roma.

Veliko privlačnost, zlasti za ljudi onstran meje, nudi srečolov na krasne punčke na

finansiral zavod za športne kredite v Rimu. Nogometno igrišče bo imelo 4100 sedežev, štiri balinarska igrišča in olimpijski plavalni bazen. Odborniki so bili mnenja, naj bi se športni objekti porazdelili po posameznih mestnih četrtih. Predloženo idejo so sprejeli in jo bodo še izpopolnili.

Odobrili so nadalje znesek 80,5 milijona lir za ureditev potoka Korna, za ureditev kanalizacije v ulicah Orzoni, Campi, Antonini, Zorutti, Galvani, Volta in Borsi.

Nova ravnateljica

Solski skrbnik v Gorici je imenoval prof. dr. Bukovca za ravnateljica na strokovni šoli, prof. dr. Rožiča pa za ravnateljica na učiteljski šoli.

TRŽAŠKE NOVICE

Zgonik

Zvedeli smo, da so v Zgoniku elektrificirali zvonove. Zgoničani so nekam ponosni, da imajo oni na Krasu to prednost, da so prvi, ki imajo zvonjenje na električni pogon. Zvonjenje je sedaj točno ob uri in tudi bolj urejeno in močnejše kot do sedaj. Ko so še urejali in večkrat poskušali, se je marsikdo, ki ni bil o tem obveščen, vprašal, kaj imajo vendar v Zgoniku, da je toliko zvonjenja. Zdjaj pa so zvedeli, da v Zgoniku zvonovi kar sami ob določeni uri zvonijo. Slovesno se oglašajo zvon sv. Mihaela in vabi k molitvi trikrat na dan. Slovesno vabijo vsi trije k svetim mašam in drugim pobožnostim, kot so zornice zdaj v adventu, devetdnevnic v čast Brezmadežni... A na to slovesno vabilo se, na žalost, le malo vernikov odziva, ker so gluhi za to vabilo. Posvetnost močnejše udarja na njih ušesa in temu vabilu hitro prisluhnejo in se odzovejo! Nekateri se celo jezijo, da preveč močno zvonijo, da moti električno luč in radio. Ko namreč zvonijo, se zaradi prešibkega toka po celi vasi opažajo motnje, luč se zniža in v radiu trka, ko zvon zazvoni. Po mnenju nekaterih je župnik kriv, ker je dal postaviti električne motorje za zvonjenje. Zlobnost je hitro na delu in hitro dobi priliko za rovarjenje proti Cerkvi. Razumljivo je, da cerkvena oblast ne more pri tem imeti nobene krivde. Upajmo, da bodo pristojne lokalne oblasti poskrbele za odstranitev teh motenj ali s tem, da ojačijo tok, a li pa da postavijo kak instrument (riparator), da teh motenj ne bo več. Samo po sebi se razume, da si cerkev, ki nosi vse stroške pri postavitvi električnih naprav v zvoniku, ne more nalagati še drugih stroškov. Zvonjenje je za vse v občini, ne samo za župnika.

Nekateri so mnenja, da je stroške v glavnem plačala občina, kar pa ni res. Zato pa naj občina poskrbi vsaj, da odstrani to, kar ljudi moti zaradi nove električne napeljave v zvoniku.

Nekateri so mnenja, da je stroške v glavnem plačala občina, kar pa ni res. Zato pa naj občina poskrbi vsaj, da odstrani to, kar ljudi moti zaradi nove električne napeljave v zvoniku.

Nekateri so mnenja, da je stroške v glavnem plačala občina, kar pa ni res. Zato pa naj občina poskrbi vsaj, da odstrani to, kar ljudi moti zaradi nove električne napeljave v zvoniku.

Salez

V četrtek 29. novembra smo proti večeru spremljali k večnemu počitku skoraj 75-letnega, znanega, uglednega in zavednega slovenskega očeta 14 otrok Antona Miliča iz naše vasi. Bil je pravi saleški starosta. Številni otroci in vnuki so žalostni spremljali vrliga očeta, ki je v težjih razmerah kot so sedaj zredil in vzgojil številno družino. Kak očetek za naše majhne družinice, ki se zadovoljijo z enim ali dvema otrokoma, četudi so v dokaj boljših razmerah kot je bil naš pokojnik! Krivec pri tem je brezbojni materializem, ki oznanja nauk v nasprotju z božjim naukom. In ta nauk imenujejo napredek, a je le izumiranje naroda.

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

Pokojni Anton Milič je umrl lepo spravljeno z Bogom, vendar, potem ko je bil položen v blagoslovljen grob, je neki govornik spregovoril nekaj besed, ki po našem mnenju ne spadajo k pogrebu krščanskega moža in na blagoslovljenem pokopališču. V pesniški obliki je najprej povedal, da je bil pokojni slovenski starosta, obkrožen od številne družine in od vseh objokovan, položen v mrzli grob na mrzli novembrski večer. To je lepo in prav povedal, a

telja na učiteljski šoli. Obe ti mesti je prejel pok. prof. dr. Nemeč. Tako je sedaj dr. Rožič ravnatelj na nižji gimnaziji, na višji gimnaziji-liceju ter na učiteljski šoli.

Opozorilo mestnega vodovoda

Uprava mestnega vodovoda opozarja svoje potrošnike, naj zavarujejo števece in vodovodne cevi, ki so izpostavljene mrazu, da ne zmrznejo. S tem si bodo prihranili nepotrebne stroške in nevšečnosti.

Za večjo varnost mestnega prometa

Zaradi večje varnosti so mestni stražniki uvedli neke spremembe v predpisih cestnega prometa. Zlasti so odpravili parkiranje avtomobilov v preozkih ulicah. Med te spada tudi ulica Seminario in začetek Korza Verdi. Tu ne bodo smeli več parkirati avtomobili. Nove predpise so uvedli tudi za ulico Vittorio Veneto, ki peže do goriške bolnice. Ta ulica bo imela sedaj prednost na vsej progi in ne več nova ulica Poggio III. Armata, ki povezuje mednarodni prehod Rdeče hiše s tržaško cesto. Ta sprememba je bila potrebna zaradi rešilnih voz, ki vozijo ranjence v civilno bolnišnico.

TRŽAŠKE NOVICE

obžalujemo, da se je govornik dotaknil vprašanj, ki ne spadajo na svet kraj, ki je pokopališče, in da je podal nekaj misli, ki so v jasnem nasprotju z življenjskim nazorom, ki ga je imel pokojnik, ki je vendar krščansko umrl. Po nazorih, ki jih je omenil govornik, ne bi bil pokojnik nikoli oče tako številne družine in bi nikoli ne iskal zase krščanskega pogreba. — Upamo, da blagoslovljeni kraj ne bodo nikoli več motili s takimi izrazi, ki so v jasnem nasprotju s krščanstvom.

Pokojniku želimo večni pokoj, soprogi, otrokom in vnukom pa izrekamo iskreno sožalje.

Repentabor

Zima je pritisnila tudi pri nas, čeprav bi radi, da bi nas ne tako zgodaj obiskala. Zato pa bolj posedamo doma ob ognju in zasledujemo, kaj o nas pišejo časopisi. Tako vsaj kaj bolj točnega zvemo, kaj delajo naši občinski možje.

Ker pa v liste navadno pišejo ljudje, ki pridejo k nam vsake kvarte in zato domačih razmer dovolj ne poznajo, je potrebno vedno kaj dodati ali popraviti.

Trenutno se pri nas največ govori o pomoči od suše prizadetim kmetom ter o pravični ceni, ki bi ga moralo domače mleko imeti. Nekateri najmanj zaslužni se trkajo na prsa, kaj vse da so oni storili za našega kmeta. Resnici na ljubo je treba povedati, da so se o stvari prvi zanimali svetovalci Slovenske liste, ki so že pred meseci zadevo predložili bivšemu

V sredo 12. decembra bo v dvorani poleg cerkve Sv. Marije Velike v Trstu

nastop mestnih cerkvenih zborov

z obvezno skladbo »Cantate Domino« skladatelja Viadana in še neko drugo poljubno skladbo. Temu nastopu se pridruži SKEDENJSKI SLOVENSKI CERKVENI ZBOR pod vodstvom Dušana Jakomina z obvezno pesmijo ter s Hladnikovo »Je mrak končan«.

Nastopi 12 mestnih cerkvenih zborov. Začetek ob 20.30.

občinskemu tajniku, kateri je obljubil, da jo bo dal v razpravo občinskemu svetu. Toda šele sedaj se je večina zbudila!

Na pomoč so prišli tudi nekateri možje iz Trsta, ki se »na tak način borijo za slovenske pravice«, da se kratkoma odpovedo mestu občinskega svetovalca in se tako poživljajo na želje in obljube volivcem.

Možje od Slovenske liste pa se stalno zanimajo tudi za primerno rešitev vprašanja občinskega tajnika, ki bi znal oba jezika. Upajmo, da bo zadeva ugodno rešena, čim bo poslanstvo sedanjega časnega tajnika s prefekturo dokončano. Zato se nimamo kaj bati nobene kritike. Nasprotno pa se sedanja večina na občini krčevito izogiba vsake kontrole in po tem kriteriju sestavljajo razne občinske komisije, v katerih so vedno ene in iste osebe.

Toda prej ali slej se bodo morale take metode spremeniti. Zaupajmo v bodočnost, kajti vsaka stvar ob svojem času.

Zborovanje kmetov v Bazovici

Ker smo članek prejeli pozno, ga bomo nadaljevali prihodnjic (Ured.).

Zavarovalnica goveje živine v Bazovici, katere predsednik je Grgič Zoro iz Bazovice, je zaprosila za sprejem pri vladnem generalnem komisarju Mazza. To je bil menda zadržan, zato je odposlanstvo sprejel njegov namestnik dr. Cappon. Njemu so obrazložili resno stanje kmetijstva, povzročeno po letošnji veliki suši. Predlagali so:

1. prizadetim kmetom je treba takoj in učinkovito pomagati
 2. omogočiti in podpreti nakup plemenske živine na jugoslovanskem Krasu
 3. oprostiti nekaterih občinskih davkov tiste kmete, ki bi bili prisiljeni v nesreči zaklati živino
 4. določiti pravično ceno mleku.
- Razgovor pri gen. komisarju je predstavnikom naših kmetov omogočil in ga tudi z osebno prisotnostjo podprl predsednik Sindikata neposrednih obdelovalcev dr. Rustia-Traina. Namestnik gen. komisarja je obljubil, da se bo za stvar pobrigal.

STEVILNA UDELEŽBA

Da bi kmetovalce seznanili z dejavnostjo Zavarovalnice goveje živine, so sklicali vse kmete naših vasi — od Trebč do Boršta, od Gročane do Lonjerja. Udeležba je bila številna: nad 150 oseb se je zborovanja udeležilo. Prisostvoval je tudi dr. Rustia, ki je prišel v spremstvu dr. Koširja. Ta je govor dr. Rustia sproti prevajal v slovenščino.

POTEK ZBOROVANJA

Predsednik Zoro Grgič je najprej v glavnem obrazložil zbranim namen zborovanja, iz katerega je izzvenela trdna volja kmetov, da si priborijo zaščito svojih pravic, zlasti glede cene mleka, ki je tako nizka, da ne krije stroškov proizvodnje in vendar vsebuje mleko izredno veliko količino hranilnih snovi. Ne bodo odnehali, dokler ne dosežejo pravične cene mleka.

Dr. Rustia je nato povedal, kakšno je dosedanje stanje glede štirih zahtev pri gen. komisarju: glede prve točke: nakazana je pomoč v obliki 15 milijonov lir za nakup krme po nizki ceni; 300 milijonov lir znaša enoletno brezobrestno posojilo Tržaške hranilnice in 100 milijonov enoprocenčno posojilo za nakup plemenske živine. Dr. Rustia je poudaril, da se zaveda, kako malo pomeni za kmeta posojilo in kako ga kmet nerad sprejme in da se zato močno trudil, da se kmetom nudi pomoč, ki je ni treba vračati. Glede druge točke — nakupa plemenske živine — je rekel, da so na pristojne oblasti v Rim že poslali spomenico o zadevi, a da odgovor še ni prišel. Glede oprostitve od davkov se ne more nič ukreniti, ker bo o tem odločal novi občinski odbor in novi župan, ki bo za to pristojen.

Glede četrte točke — cene mleka — je stvar v proučevanju. Problem je namreč zamotan in obsega mnoga vprašanja. Poudaril pa je, da tudi cena mleka pri (kmetu) za liter 70 lir se ne reši vprašanja, ker kmeta več stane.

Karel Kozina

Bazovica

V nedeljo so naši skavti v počastitev spomina svojega prvega četovodje Svetka rgič s Padrič uprizorili igro tredejanko »Ples največjega tatu«, ki so jo skrbno pripravili in dovršeno podali. Naj jim velja vse naše priznanje in pohvala.

Prisotnih je bilo precej ljudi, toda na žalost dvorana ni bila polna. Skoda, da so se nekateri zbal močne burje, ki je zavijala po našem Krasu. Topla dvorana je nudila mesto tudi takim, ki na žrtve niso pripravljani.

Pokojni Svetko nam je lep zgled, koliko se je treba za dobro stvar žrtvovati. In med dobre stvari je nujno prišteti tudi naše kulturne prireditve.

B-c

Kino v Italiji leta 1961

Lani so v Italiji potrošili za razne zabave 224 milijard lir; leto prej. 1960, so potrošili 213 milijard. Torej so samo v enem letu izdali Italijani za zabave 13 milijard lir več. Od leta 1951 do l. 1961 pa so se izdatki za zabave dvignili za 113%.

Največ je, kakor zmeraj, šlo za kino. Vendar je od l. 1960 do 1961 nastalo najhno nazadovanje v obisku kinopredstav: od 819 milijonov obiskov v letu 1960 smo padli na 741 milijonov v letu 1961. Ta upad gre predvsem na račun televizije, saj so naročniki na televizijo od 1. jan. 1962 do 15. okt. 1962 narasli za pol milijona.

Če pa primerjamo Italijo z drugimi dr-

žavami v Evropi, opazimo, da je upad obiskov v kinodvoranah le malenkosten. Na Angleškem se je n. pr. zmanjšal obisk kinopredstav od 1.500 milijonov na 500 milijonov; v Nemčiji od 800 na 600 milijonov; v Franciji je bilo leta 1961 samo 400 milijonov obiskovalcev kinodvaran.

Kako je pa s filmi? Italijanski film se je lani silno uveljavil na celem svetu, vendar pa ne zaradi svoje umetniške moči, temveč predvsem zaradi drznosti tem, ki jih obravnava. Zato pa ima italijanski film malo zavirljivo prvenstvo, da je italijanski film največ moralno kvarnih. — Naj govori številk:

Katoliški center za kino (CCC) je lani pregledal in ocenil 511 filmov, ki so jih predvajali v Italiji. Od teh je negativno ocenil 204 (prepovedani ali slabi). Od teh je bilo 87 samo italijanskih ali v koprodukciji, 39 ameriških, 26 francoskih, 17 angleških, 4 nemški, 4 švedski, 3 japonski, 2 španska, 1 mehiški, 1 ogrski, 20 drugih narodnosti. Toda nobeden sovjetski. — Ali ni to značilno za našo zapadno kulturo?

OBVESTILA

IZSLA JE novembrska številka Mladike. Dobite jo po slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici.

NA PRAZNIK BREZMADEŽNE bo ob 4^h popoldne v stolnici slovesen shod Marijine družbe v Gorici in sprejem novih družbenic.

DUHOVNA OBNOVA za slovenske duhovnike obeh dekanatov bo v četrtek 13. decembra v zavodu sv. Družine v Gorici (bivše Sirotišče). Začetek ob 15. uri.

POTREBNA KNJIGA. Izšla je nova knjiga jezuitskega patra Skrinjarja »Jezus Kristus - Premišljevanja«. Knjiga je razdeljena na desetminutna premišljevanja za vse dni od adventa do binškošči. Knjiga je zelo priporočljiva za vse tiste, ki hočejo vsak dan opraviti nekaj premišljevalne molitve. Ima 420 strani in stane v polplatno vezavo 1500, v platno pa 2000 lir.

Dobi se v Trstu v knjigarni Fortunato, ul. Paganini 2. — Drugi del bo izšel drugo leto pred binškošči.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Božična številka našega lista bo dvojnazložna in bo v četrtek 20. decembra. Gospode sotrudnike prosimo, da nam do časa pošljejo rokopise.

LISTNICA UPRAVE

Vse naročnike opozarjamo, da smo morali celo listu zvišati in s tem tudi letno naročnino. Nova naročnina za KG je 1800 lir na leto, za inozemstvo 2800. — Posamezna številka ostane še nadalje 350 lir, dvojna pa 500 lir.

DAROVİ

Za Katoliški dom: Cej Jožef 500; Perolja Marija 800; Orel Marija 1.000; Ester Čičigaj 1.000; Germeč Alojzija 2.000; Ursič Marija 1.000; Pocarini Alojzija 1.000; Murih Katarina 1.000; Humar Zofija 1.000; Leban Marinka 500; Makuc Marija 200; Ana Brezigar 1.000; Mar. družba 12.000; N. N. 500; N. N. 500; N. N. 1.000 lir.

Za Alojzijevo: Cilka Kovač v hvalažen spomin na blagopokojnega zdravnika dr. Levija 2.000; N. N. 1.000; gospa Vetrhova 3.000; preč. msgr. Salvadori 5.000; družina Simičič-Leopoli v spomin pok. Ludvika Simičiča 5.000; N. N., Milan 1.000 lir.

Bog povrni dobrotnikom, rajnemu pa nakloni večni mir.

Lukežič Antonija - Paris, Francija daruje za Katoliški glas 2.000, za Katoliški glas 4.000, za Zavod sv. Družine 2.000, za Marjanišče 2.000, za Alojzijevo 2.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Bandelj G. 1.000; N. N. ob bratovi smrti 2.500; Lucetti Mila 1.000; Evgenija Rudeš 2.000; U. J. 1.000; G. A. 1.500; Widmann 1.000; Venuti Ivana 7.000; Ščuka Antonija 1.000; Mihelič A. 1.000; G. R. 2.000; N. N. za obletnico smrti prijatelja Milana Može 3.000 (za smo stolico); Borges Lina 5.000; St. 20.000 lir. — Bog povrni!

Za pogorelca v Saležu: Dve pevki od Sv. Ivana 1.200 lir.

OGLASI

Za vsak nam višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tisla tiskarna Budin v Gorici

V četrtek 13. decembra ob 8^h zvečer bo v dvorani Katol. doma v Gorici

Projekcijski večer

Gospod Bogomil Breclj nam bo pokazal lepoto Neaplja in njegove očarljive okolice. — Pridite!

Travniku. Menda gre največje število teh »bambol« prav v Jugoslavijo, da tam osrečijo marsikaterega otroka.

Na programu proslav za sejem sv. Andreja je tudi pevski natečaj, pri katerem bodo sodelovali razni pevski zbori iz mesta in goriške pokrajine, med njimi tudi cerkveni pevski zbor cerkve sv. Ignacija pod vodstvom g. Jeričija.

Prvi dan po otvoritvi, v nedeljo 2. decembra, se je človeku zdelo, da je v kakem velemestu. Nepretrgane kolone avtomobilov in prav tako nepretrgane vrste ljudi so kljub občutnemu mrazu do poznega večera križarile po goriških ulicah.

Gorica ima novega prefekta

Prefekt dr. Senio Princivalle je prišel v Gorico v soboto 1. decembra in je naslednji dan že prevzel posle v prefekturni palači. Na goriško ljudstvo je naslovil naslednjo poslanico:

Z ganjenim srcem sprejemam danes mesto prefekta v Gorici in se spominjam zgodovinskih dogodkov, zaradi katerih je postalo to mesto tako drago in ljubo slehernemu Italijanu.

Svoj prvi najiskrenejši pozdrav pošiljam vsem civilnim, vojaškim in cerkvenim oblastem, upravam krajevnih in ljudskih ustanov, tisku in vsemu goriškemu prebivalstvu.

Ob sprejemu svojih važnih poslov izražam upanje, da mi bodo pri delu solidarno vsi pomagali in da bo skupno delo v največjo korist pokrajini in njenim prebivalcem.

Ze v nedeljo zjutraj je novi prefekt sprejel podprefekta Loricchia, šefe uradov dr. Palisija in Bauma, kvestorja Pervillija in poveljnika karabinjerjev Puggionija.

Tudi Katoliški glas izreka novemu prefektu dr. Princivalu najlepšo dobrodoščilo.

Seja občinskega sveta

Na občinski seji, ki je bila v torek 27. nov., so odborniki nadaljevali z razpravljanjem nadaljnjih točk dnevnega reda, ki ga niso utegnili izčrpati na seji prejšnjega tedna. Najprej so vzeli v pretres načrt novega športnega igrišča na Rojcah. Leto 1965 bo zapadla najeminska pogodba za sedanje športno igrišče v ulici Baiamonti. Novo športno igrišče na Rojcah bo stalo 129 milijonov 500 tisoč lir. Ta denar bo